

Dosarul nr. 3ra-1355/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând cererea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la retragerea recursului,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeri Temirov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă,

împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, a fost casată hotărârea din 15 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La data de 27 iunie 2017 reclamantul Valeri Temirov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada 1992 – 2008 a activat în organele procuraturii, având o vechime în muncă de procuror de 16 ani. La data de 12 octombrie 2010, la atingerea vârstei de 50 ani, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechimea în muncă, în mărime de 80 % din salariul mediu lunar potrivit funcției deținute, cu recalcularea cuantumului acesteia la fiecare majorare de salariu al procurorilor.

A menționat că, în conformitate cu art. 34 alin. (6) din Legea cu privire la Procuratură nr. 118 din 14 martie 2003, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, drept pe care l-a dobândit la data de 12 octombrie 2010, iar conform art. 73 alin. (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, procurorii pensionați de asemenea beneficiau

de dreptul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu, astfel încă odată fiind reconfirmat prin Lege dreptul la recalcularea pensiei în mărime de 80 % din salariu procurorului în exercițiu conform funcției deținute, dobândit la data de 15 februarie 2011.

A susținut că, faptul dobândii la data de 12 octombrie 2010 a dreptului de recalculare a pensiei la majorarea salariului de funcție al procurorului în exercițiu și utilizării acestui drept până la sfârșitul anului 2011, nu este negat de către pârât.

A specificat că, prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 335 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, salariul procurorului s-a majorat cu 35%, care se achită începând cu 01 ianuarie 2013. Conform art. XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01 august 2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivelul Procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror. Conform art. 5¹ alin. (3) lit. b) și art. 5² lit. b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al procurorului în Procuratura Generală, cu o vechime în funcția de procuror de peste 16 ani, este în mărime de 4,5 salarii medii pe economie.

A afirmat că, toate condițiile indicate au fost întrunite de el, însă CNAS din motive neîntemeiate, la momentele respective, nu i-a efectuat recalcularea pensiei, lipsindu-l în asemenea mod de dreptul dobândit licit în anul 2010 de recalculare a pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an.

A relatat că, la data de 14 mai 2017, considerând că organele de asigurări sociale i-a încălcat grav dreptul de proprietate (pensie), dobândit anterior licit prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu cerere prealabilă întru restabilirea sa în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție, potrivit prevederilor Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 335 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură și articolului XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

A notat că, prin decizia nr. T-843/17 din 15 iunie 2016, CNAS a refuzat în satisfacerea cerințelor înaintate.

A subliniat că, CNAS la examinarea cerințelor înaintate, nu a determinat corect raportul juridic în cauză, circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului nu au fost luate în considerație, or potrivit Legii nr. 902 din 29 ianuarie 1992 cu privire la Procuratură, Legii nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură (ajustată la Legea nr. 544 din 20 iunie 1995 cu privire la statutul judecătorului), Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, în calitate de procuror în demisie, deține dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecător. De aceleași stipulări prevăzute în Legea nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură și Legea nr. 294 din

25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, s-au bucurat toți procurorii pensionați în acea perioadă, fapt de care a beneficiat până la sfârșitul anului 2012.

A relevat că, atât Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, cât și cele anterioare (din 1992 și 2003) asigură reglementarea garanțiilor sociale, una din ele fiind acordarea pensiei procurorului ca entitate de demnitate publică, la o anumită vârstă - 50 ani, cu respectarea obligatorie a principiului de recalculare a pensiei la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție.

A precizat că, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii, funcționarilor publici, a decis că stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică. Aceiași instanța de jurisdicție constituțională, a indicat și pentru viitor organelor cu drept de inițiativă legislativă, că la adoptarea unor legi noi și a altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, procurorului. Totodată, Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că, cuantumul pensiei stabilite printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate, nu poate fi suspendată printr-un act normativ adoptat ulterior.

A subliniat că, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. 1, pct. 22 și art. II –V din Legea nr. 358 din 31 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, a statuat că normele privind protecția de stat, asigurarea materială și socială, inclusiv asigurarea cu pensii, consfințite în legile anterioare, nu pot fi anulate sau modificate.

A menționat că, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004, a concluzionat că dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare, nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare intrând în contradicție cu art. 22 din Constituție. Conform regulilor generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic a dreptului anterior, îl poate suprima sau înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui. Mai mult ca atât, art. 6 din Codul civil, stipulează expres, că legea civilă nu are efect retroactiv.

A solicitat recunoașterea ca fiind ilegală decizia CNAS nr. T-843/17 din 15 iunie 2017, repunerea în dreptul lezat și obligarea de a-i recalcula și achita pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariu lunar achitat procurorului de secție în cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținând cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea să fie efectuată de fiecare dată în prima zi a lunii în care a fost majorat salariului procurorului în exercițiu.

La data de 16 noiembrie 2017 reclamantul Valeri Temirov a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegală și anularea decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. T-843/17 din 15 iunie 2017, repunerea în dreptul lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii la pensie, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i achite pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul achitat procurorului de secție în cadrul Procuraturii Generale în exercițiul funcției, precum și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze

pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 05 aprilie 2013 ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu pe perioada de pensionare și de funcția deținută la data ieșirii la pensie.

Prin hotărârea din 15 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Valeri Temirov, a fost recunoscut ca fiind ilegală și anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. T-843/17 din 15 iunie 2017, a fost repus reclamantul Valeri Temirov în dreptul lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii la pensie, a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Valeri Temirov pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul achitat procurorului de secție în cadrul Procuraturii Generale în exercițiul funcției și a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze lui Valeri Temirov pensia pentru vechime în muncă începând cu data de 05 aprilie 2013 ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu pe perioada de pensionare și de funcția deținută la data ieșirii la pensie.

Prin decizia din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, a fost casată hotărârea din 15 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Valeri Temirov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă.

La data de 25 iulie 2018 Valeri Temirov, reprezentat de avocatul Denis Lesnic a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

La data de 27 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

La data de 29 octombrie 2018 Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a depus cerere cu privire la retragerea recursului declarat împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele dosarului, inclusiv cererea de retragere a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va înceta procedura în ordine de recurs la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Materialele cauzei atestă că la 27 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 23-28, vol. II).

În conformitate cu art. 443 Cod de procedură civilă, până la pronunțarea deciziei, recurentul are dreptul să își retragă recursul printr-o cerere scrisă. Cererea de retragere a recursului se depune în instanța care a fost investită cu judecarea recursului. În cazul retragerii recursului, instanța competentă dispune, printr-o încheiere irevocabilă, încetarea

procedurii în recurs.

La caz, Completul menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, prin cererea depusă la 29 octombrie 2018, a renunțat la cererea de recurs nr. II-03/10-7988 din 27 iulie 2018 și a solicitat încetarea procedurii în instanța de recurs (f.d. 34, vol. II).

Concomitent, Completul reține că cererea de retragere a recursului a fost depusă până la examinarea recursului. Iar, în conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În atare circumstanțe, pornind de la principiului disponibilității care guvernează domeniul dreptului procesual civil corelat cu prevederile art. 443 Cod de procedură civilă, care prevede posibilitatea retragerii recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura în ordine de recurs, la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeri Temirov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă.

Totodată, Completul reține că retragerea recursului de către recurent și respectiv încetarea procesului la recursul declarat de către acesta, nu contravine legii, nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale recurrentului, în condițiile când acesta este un drept al părții, care și decide modalitatea de valorificare a acestuia.

În conformitate cu prevederile art.269-270, art.443 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se încetează procedura în ordine de recurs, la recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeri Temirov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechimea în muncă, din motivul retragerii cererii de recurs.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic